

[Hans Hækkerup.]

at resocialiseringsvanskelighederne ofte er skyld i, at tilbagefaldet er størst de første år. Jeg tror, den betragtning er rigtig, og at den kan bære de ændringer, den højtærede justitsminister har foreslået på dette område. Jeg lægger også for mit vedkommende megen vægt på, at det er oplyst af straffelovskommissionen, at man i Sverige i 15 år har haft en principiel ligestilling mellem straffede og ustraffede, uden at dette har givet anledning til vanskeligheder. Jeg fremhæver i denne forbindelse, at de svenske sagkyndige, som har forhandlet med straffelovskommissionen, jo endog vendte sig mod planen om bestemmelser som dem, der er indeholdt i lovforslagets affattelse af § 79, stk. 1, og at de altså til den fulde konsekvens vil fastholde den principielle ligestilling. Den kritik, der er rettet mod dette synspunkt af professor Ross, synes jeg ikke er afgørende. Han mener jo, at en sammenligning ikke lader sig gennemføre, medmindre man gør sig fuldkommen klar over de sociale og retlige forhold i de to lande. Deroverfor mener jeg, det er berettiget at fremhæve, at disse sociale og retlige forudsætninger vel nok i det store og hele er de samme i de to lande, hvorfor jeg altså også mener, at det er et værdifuldt argument her i landet at kunne henvise til erfaringerne i Sverige gennem 15 år. Det, der for mig er det afgørende, er lovforslagets betydning for resocialiseringens fremme, men jeg er enig med den tidligere justitsminister, det ærede medlem af det andet høje ting hr. Steincke, når han i sin fremsættelsestale i maj i fjor fremhævede, at disse lovgivningsændringer jo kun er begyndelsen, men at forudsætningen for, at dette kan lykkes, er en fuldkommen mentalitetsændring. Her tror jeg, den daværende justitsminister pegede på noget rigtigt; jeg tror, det vil være vanskeligt mange gange at få den, der er blevet bestjålet, til at forstå, at hans stilling principielt overfor den, der har bestjålet ham, skal være ligestilling. Det vil være vanskeligt, uanset hvilken bedømmelse man iøvrigt anlægger overfor resocialiseringssynspunktet, når en person konkret står overfor det at anerkende dette synspunkt. Jeg tror i virkeligheden, at selve det, som har været bestemende tidligere for lovgivningen på dette område, det, man har kaldt værdighedssynspunktet, bundet dybt i befolkningen. Det har derfor heller ikke undret mig, at en række organisationer har rejst modstand mod den principielle ændring, den højtærede justitsminister har

foreslået, og jeg tror, at det kommende udvalg med megen interesse vil studere handelsministeriets skrivelse, vist af 12. januar i år, og den række henvendelser, der ledsager den fra de forskellige organisationer.

Overfor de betænkeligheder, der anføres, synes det mig naturligt at sige, at man jo ikke realiserer det, som straffelovskommissionen kaldte det ideelle, nemlig en fuldstændig afskaffelse af rettighedsfortabelse som følge af straffedom. Det gør man ikke. Man finder, synes jeg, et rimeligt balancepunkt — jeg peger her på den foreslåede § 78, stk. 2, og § 79, stk. 1, der omhandler de stillinger, som kræver offentlig autorisation eller godkendelse, og hvor man altså for at give den straffede adgang til disse stillinger stiller kravet om, at der ikke foreligger nærliggende fare for misbrug. Jeg tror, man her har fundet det rimelige balancepunkt, og jeg regner med, at den praksis, domstolene vil skabe, vil give en rimelig løsning.

Angående problemet med domstolene vil jeg blot gøre den bemærkning, at jeg mener, man bør overveje, om spørgsmålet bør henlægges til underretterne eller til landsretterne. Jeg tror, der kan anføres gode grunde såvel for det ene som for det andet, men den begrundelse, som den højtærede minister har givet i sin fremsættelsestale, synes jeg nu ikke er så god. Jeg forstod talen således, at den højtærede minister afviste underretterne med henvisning til, at så ville sagerne altid havne ved landsretterne. Jeg er ikke sikker på, at den højtærede minister kan give os garanti for, at sagerne efter en førstebehandling ved landsretterne ikke havner ved Højesteret. Men som sagt — det er et af de problemer, jeg mener det vil være naturligt at drøfte i udvalget.

Jeg hilser på mit partis vegne med glæde det princip, der er nedlagt i lovforslaget, og vi er fra vor side villige til at forhandle om de talrige enkeltheder, lovforslaget indeholder.

Thisted Knudsen: Det foreliggende lovforslag berører jo et meget aktuelt problem i samfundet. Vi må alle erkende, at det er let nok at straffe, men at det er ulige vanskeligere for samfundet at bringe de straffede tilbage til normal gerning. Det er nu engang sådan, at den sorte kokarde lukker ikke dørene op; den lukker dem tværtimod i. De fleste af os kender de vanskeligheder, som straffede har ved at komme i gang efter